N° 46 PARYŻ dnia 3 Stycznia. — 1925 — Paris 3 Janvier. Rok II

SOKÓŁ POLSKI

MENS SANA — IN CORPORE SANO

[Or]gane Officiel de l'Union des Sociétés Polonaises de Gymnastique en France
Hebdomadaire consacré aux intérêts des Sokols, ainsi qu'aux questions sociales et nationales.

Organ Oficjalny Dzielnicy Sokolstwa Polskiego we Francji
Tygodnik, poświęcony interesom Sokolstwa oraz sprawom społecznym i narodowo-oświatowym.

Prenumerata :
Rocznie................... 24 fr.
Półrocznie................ 12.50
Kwartalnie............... 6.50
Zagranicą rocznie......... 30 fr.
— półrocznie..... 16 fr.

Adres Redakcji i Administracji :
«SOKÓŁ POLSKI», 7, rue Corneille - Paris (6e)
POCZTOWE KONTO CZEKOWE N° 648.83

Wychodzi : w każdą sobotę
PARAISSANT TOUS LES SAMEDIS
Cena pojedyńczego numeru 50 c.
—
Le Gérant : W. Landy.

**Pamiętaj miły, bracie,
Że stoisz, jak na czacie,
Że cały kraj Ci wierzy
I spogląda na Cię!
Że w Tobie, że w młodzieży nasza przyszłość leży!**

Potrzeba Wychowania Fizycznego

II.

Ponieważ jednak z praktyki [ż]yciowej wiemy, że normalnie biorąc, ludzie zdrowi pracują z daleko większą energją i wydajnością, niż ludzie chorzy, przeto wszelkimi drogami dążyć by należało, by zdrowie i sprawność fizyczną utrzymać na możliwie najwyższym poziomie, a wobec tego, że ćwiczenia cielesne są najpewniejszym i [n]ajbardziej dostępnym dla szerokich [mas og]ółu środkiem zmierzającym ku [te]mu celowi, przeto zwolennikami ćwi[czeń cielesny]ch powinni być ci, dla [illegible] intelektualny jest naj[illegible]daniem człowieka.

[Zast]anawiając się nad korzyściami [o]dnoszonemi z uprawiania ćwiczeń [c]ielesych, nie można pominąć również dodatniego wpływu ich na charakter. Wpływ ten zależny nadewszystko jest od rodzajów ćwiczeń, tak więc musztra i ćwiczenia wolne rozwijają w człowieku poczucie karności, ładu, orjentację, i t. p. Ćwiczenia na przyrządach wyrabiają odwagę, przytomność umysłu, zabawy i gry spostrzegawczość, towarzyskość uczciwość solidarność i t. p. oraz dają najwięcej możności poznania charakterów grających. Sport natomiast rozwija przedewszystkiem ambicje i orjentacje, a następnie, wytrwałość, siłę woli i zdecydowanie. Pozatem uprawianie wszelkiego rodzaju ćwiczeń w większości wypadków zmusza oddających się temu ludzi, do łączenia się w mniejsze lub większe grupy społeczne, a co zatem idzie, rozwija w nich zmysł społeczny i organizacyjny, skłania do interesowania się niektóremi kwestjami społecznemi, uświadamia ich pod względem technicznym, patryotycznym i t. p. oraz daje możność wszechstronnego wyrabiania isię.

Przechodząc od korzyści, jakie odnoszą poszczególne jednostki z uprawiania ćwiczeń cielesnych, do korzyści odnoszonych przez naród i państwo, przyznać musimy, że naród składający się z jednostek zdrowych, pięknych, silnych, o pewnym charakterze, uspołecznionych, uświadomionych i t. p. musi być również narodem zdrowym, potężnym, pięknym i rozumnym.

Z powyższych uwag już bez głębszego zastanawiania się wynika łatwy wniosek o korzyściach osiąganych z wychowania fizycznego przez państwo. Odpowiednio do odnośnych korzyści, obowiązkiem rządu jest więc wprowadzać wychowanie fizyczne do szkół i wojska, wspierać Sokole towarzystwa gimnastyczne, harcerskie i sportowe zakładać szkoły dla kształcenia nauczycieli i kierowników wychowania fizycznego, umożliwiać poszczególnym jednostkom wyjazdy za granice celem zapoznania się z kierunkami wychowania fizycznego w innych krajach oraz dbać o odpowiednie uświadomienie szerokich sfer społeczeństwa.

W pracy tej żywy udział brać powinny jednostki już uświadomione przez przedstawienie rządowi odpowiednich projektów, organizowanie towarzystw, urządzanie odczytów, zjazdów, pokazów i wystaw.

Jeżeli uda się uświadomić szerokie masy społeczeństwa i pobudzić je do wspólnej akcji z rządem, organizacjami pionierami wychowania Fizycznego, to bez zbytniego optymizmu twierdzić możemy, że staniemy się narodem wysoko postawionem pod względem zdrowotnym, kulturalnym, i moralnym, położymy niewzruszone podwaliny pod nasz gmach państwowy i zdobędziemy uznanie i szacunek innych narodów.

Jan Fazanowicz

[...]yna ćwicząca Gniazda « Leforest

Testament Sokoli Sienkiewicza

Jesteśmy szczęśliwi, że możemy Druhom po wielkich dniach sienkiewiczowskich podać poniższe przepiękne słowa wielkiego Zmarłego.

Podał Sienkiewicz ten podniosły a tak zaszczytny dla Sokolstwa głos w 25-lecie istnienia Sokoła Berlińskiego, jakie wypadło w 1913 roku, w przeddzień wielkiego obchodu Grunwaldzkiego.

Głos, zwrócony przed laty do najbardziej zagrożonego okręgu Sokolego, nie stracił na mocy. Oby ten głos trafił do wszystkich serc i zniewolił je do trudnej, rzetelnej służby sokolej, aby Sokół odpowiedział nadziejom wielkiego Polaka i stał się znowu Szkołą Odrodzenia.

Sokołowi Berlińskiemu Na Dwudziestopięciolecie!

W kronikach polskich pełno jest wzmianek o nadzwyczajnej sile fizycznej naszych przodków. Doświadczyło na sobie tej siły rycerstwo zachodnie pod Grunwaldem. Odznaczali się nią nawet i niektórzy z naszych panujących, jak n. p. Zygmunt Stary lub Janusz II, książe mazowiecki. — Z ludzi prywatnych słynął w XIV wieku z nadludzkiej mocy Stanisław Ciołek. — Długosz, Bielski i Paprocki wspominają o Brudzyńskim, Brzozowskim, Radzimińskim, Niezabytowskim, którzy składali dowody takiej siły że gdyby nie naoczne świadectwa, trudno by w nią uwierzyć. W późniejszych czasach zdumiewali w podobny sposób ludzi w kraju i zagranicą Lacki, Miaskowski, Padniewski, Odyniec, Druszkowski, Komorowski, Jordan, Olendzki, Cieński, Tarło, chłop Kopczak i wielu innych. Jeszcze za czasów Napoleona, za jednego z najsilniejszych ludzi w jego armji uchodził Sułkowski, podoficer w pułku szwoleżerów gwardji i uczestnik przesławnej szarży na wąwóz Somosierra.

Ćwiczenia rycerskie, a później wojskowe podtrzymywały u nas siłę i czerstwość. Potem przychodzą pokolenia, które mniej zwracają uwagi na rozwój zdrowego ciała, a najgorszy pod tym względem jest okres od rewolucji w 30 roku do przedostatnich dziesiątków XIX wieku, w których gimnastyka i wszelkie ćwiczenia całkowicie zostały zaniedbane. Jenerał Chłapowski powiada w swych pamiętnikach, że jeszcze za Księstwa Warszawskiego niemcy, brani do armji naszej, nie dorównywali ani siłą fizyczną ani wytrwałością polskim rekrutom. Później stosunek ten zmienił się na naszą niekorzyść. Staliśmy się słabsi od niemców i obok innych niebezpieczeństw natury politycznej lub ekonomicznej zagroziło nam w dodatku charłactwo.

By temu zapobiec szybko a skutecznie, potworzyły się wszędzie, gdzie było możliwe, związki Sokołów z celem przywrócenia narodowi dawnej czerstwości. Życzyć i starać się wszelkiemi siłami należy, by w Galicji i w zaborze pruskim zataczały one coraz szersze koła i obejmowały, jak największą liczbę naszej młodzieży wiejskiej i miejskiej. Jednakże społeczeństwo nasze może jeszcze niedostatecznie zdaje sobie sprawę z tego, że wśród naszych narodowych organizacji, Sokoły są jedną z najważniejszych i najbardziej niezbędnych. Położenie nasze jest takie, że pracować musimy gorliwiej, niż inni, dźwigamy na barkach brzemię wyjątkowo ciężkie, trzeba nam zatem, jak najwięcej sił, zarówno moralnych, jak fizycznych, by podołać tym ciężarom, i nie upaść. Jak tego dokażemy? Zaiste, nie inaczej, tylko odradzając się pod każdym względem.

A do tego dążą Sokoły, gdyż odradzają nas i fizycznie i duchowo. Polski nie zgubiła demokracja szlachecka, nie zgubili jezuici, nie zgubili magnaci, ale zgubiła ją **niekarność**. — Był w, naszej naturze jakiś lotny piasek który z największą trudnością zwierał się w cegły i w mur. Niekarność stała się tem narodowem przekleństwem, które ciążyło nad nami od wieków, ciążyło jeszcze za czasów Kościuszki i jeszcze w 30 roku, a po prawdzie, ciąży nawet i dziś. Zatem wszystko, co ją zwalcza, co nas bierze w karby i utrzymuje w tych karbach, co zmienia natury nasze w cegły i z tych cegieł wznosi mur, co uczy poddawać naszą wolę i swawolę pod jakieś prawa, pod jakąś organizację, jest dla nas poprostu Szkołą Odrodzenia.

Taką zaś szkołą, a wcale nie jedną z mniejszych, są związki Sokołów. One to zmieniają nas w zdrową, czerstwą, sprawną i karną społeczność, która czuje, że ma takie same prawo do życia i do miejsca na świecie, jak inne społeczności, a zaśto prawo potrafi sobie zwartą i rozumną pracą wywalczyć.

Niegdyś — przeszło dwa wieki temu, stary nasz pamiętnikarz, pan Pasek napisał w książce swego żywota następne, pełne dzielności i otuchy słowa :

« Jest serce i fantazja, co i przedtem; activitas i rezolucja, jako i była; siła jest ; ochota do usługi ojczyźnie taka, albo i jeszcze lepsza ; krótko mówiąc, uczynimy co należy, zajedziemy, gdzie potrzeba, będziemy tam, gdzie i drudzy, nie wzdrygniemy pokazać się na każdem polu — ».

Wspaniałe słowa, które zawsze powinniśmy mieć na myśli, ale jeżeli nie zapomną o nich przyszłe polskie pokolenia, a zwłaszcza, jeżli będą miały prawo powtórzyć je o sobie, to w wielkiej mierze zawdzięczać to będą Sokołom.

Henryk Sienkiewicz.

Z DZIELNICY WE FRANCJI

KOMUNIKAT

Niniejszym zawiadamiam, że prezes i naczelnik Dzielnicy VII, druhowie Grzona i Dobrowolski powrócili z Warszawy po odbyciu szeregu konferencji z zarządem związku w sprawach Sokolstwa we Francji. Czołem!

Muller.
sekretarz.

ZEBRANIE PRZEWODNICTWA DZIELNICY

Niniejszym zawiadamiam, że Zebranie przewodnictwa Dzielnicy VII odbędzie się dn. 4-go stycznia r. b. w Lens o godz. 9-ej rano w hotelu Renaissance.

Grzona.
Prezes Dzielnicy

OKRĘG II

• GNIAZDO OSTRICOURT (Nord)

Sprawozdanie z rocznego walnego zebrania z dnia 14-go XII-24

Witając obecnych sokołem Czołem! druh prezes Jan Murawski, zagaił roczne walne zebranie, podając porządek dzienny, który został bez zmiany przyjęty. Po sprawozdaniu rocznej działalności zarządu, które było bardzo obszerne, jako dowód owocnej pracy w gnieździe, przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Przewodniczył zebraniu Mikołaj Nowak, 1-szy wice - prezes Dzielnicy i jednocześnie Prezes Okręgu II. W skład nowego zarządu weszli następujący druhowie: prezes — Jan Murawski, Oignies, Cité de la Chapelle 304 (Pas de Calais), zast. prezesa — Józef Mikołajczak, sekretarz — Stefan Fabiś, Ostricourt, Cité de Moroide 354 (Nord), skarbnik — Antoni Słoma, Oignies Cite de la Chapelle 104 (Pas de Calais), naczelnik — Stefan Ciesielski, Oignies Coron du Bois 53 (Pas de Calais) zast. naczelnika — Stanisław Beka, chorąży — Władysław Portala. Po przeprowadzeniu wyborów druh prezes Okręgu II zaprosił dawny i nowoobrany Zarząd do stołu i serdecznie podziękował za tak godne zachowanie się podczas zebrania, a prezes druh Murawski podziękował w imieniu nowego zarządu za udzielone przez obecnych zaufanie. Po wyczerpaniu porządku dziennego i rozpatrzeniu paru innych spraw gniazda, zebrani zaśpiewali jedną zwrotkę «Kochajmy się, bracia mili», a druh prezes zamknął zebranie hasłem sokolem Czołem!

Uwaga: Wszelką korespondencję dla gniazda Ostricourt prosimy przesyłać na ręce prezesa lub sekretarza.

Rozkład ćwiczeń w gnieździe następujący:

a) dla druhów we wtorki i piątki od godz. 5-ej do 7-ej.

b) dla druhiń w te same dni od g. 7. 15 do 8.30.

Czołem!

Stefan Fabiś sekretarz.
Jan Murawski prezes.

OKRĘG V

GNIAZDO GRENAY

Gniazdo w Grenay par Bully podaje do wiadomości swym członkom i członkiniom, iż roczne Walne Zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 11-go stycznia r. b. o godz. 2-ej popoł. na sali druha Berczaka, route de Loos. Wobec ważności spraw jakie znajdą się na porządku dziennym, jak również wyborów do Zarządu na rok 1925 obowiązkiem każdego druha i druhini jest punktualne stawienie się na to ważne zebranie. Czołem!

Za wydział
Michał Michalak
prezes.

KOMUNIKAT SKARBNIKA

Niniejszym podaję do wiadomości, że mój obecny adres jest następujący: Marcin Nowicki, Avion, Cite de Mericourt, rue Barge 28 (P. de C.).

Czołem!
Nowicki
skarbnik Okręgu V.

GNIAZDO ANNEQUIN

Sprawozdanie z rocznego walnego zebrania gniazda Annequin odbytego dnia 14-go XII 24 r.

Zebranie zagaił druh prezes hasłem czołem! Po odczytaniu porządku dziennego, druh sekretarz odczytał sprawozdanie z ostatniego zebrania i zarazem rocznego Walnego zebrania. Druh skarbnik zdał sprawozdanie ze stanu kasy, miesięczne i roczne. Następnie przystąpiono do wyborów nowego zarządu, oddając przewodnictwo zebrania w ręce druha Franciszka Sobieralskiego, ławnikami byli wybrani Stanisław Piasecki, Stanisław Buliński i druh Świt. Wynik głosowania był następujący: prezes — Jan Jankowski, Sailly - Labrousse, 309 rue d'Albert, Fosse 9 (P. de C.), zast. prezesa — Stefaniak Mikołaj, sekretarz — Beloniak Ignacy, Annequin, Cite de la Fosse 9, rue des Eparges 152 (P. de C.), zast. sekretarza — Kubiak Walenty, skarbnik — Jan Kwiatkowski, zast. skarbnika— Antoni Kaczmarek, naczelnik — Ogrodowczyk Franciszek, Sailly Labrousse 315, Coron Nouvlle, Fosse 9 (P. de C.). Do Komisji rewizyjnej weszli druhowie: Stanisław Boliński i Franciszek Sobieralski. Ch[illegible] obrano druha Wojciecha Barańsk[illegible]go, zast. chorążego druha Michała [illegible]skh, asystentami zo[illegible]li dh. Wa[illegible] Kwiatkowski i Mi[illegible] [illegible] asystentów Edmund Kwiatko[illegible]wicz, ezdnym został druh Franciszek Sobieralski. Po dokonaniu wyborów prezes złożył serdeczne podziękowanie za zaufanie dla nowego zarządu, a druh naczelnik zwrócił się z gorącym apelem do ćwiczących aby uczęszczali na ćwiczenia regularnie, poczem druh prezes zamknął zebranie hasłem sokolem Czołem!

Uwaga: Wszelką korespondencję dla gniazda Annequin prosimy nadsyłać na ręce prezesa, czy sekretarza.

Czołem!
Ignacy Beloniak
sekretarz.

NOWE GNIAZDO W LYONIE

Dn. 6-go grudnia r. zesz. kolonja polska w Lyonie powzięła piękną myśl pobudzenia do życia gniazdo sokole, które też zostało założone i liczy już obecnie 36 członków w czem 18 ćwiczących. Przeprowadzone wybory dały wynik następujący: Piotr Górecki — prezes, 30 rue Chaponnay, Lyon, Roman Błażejczak — wice prezes, Roman Tadej— sekretarz, 26 rue de Marseille Lyon, Wincenty Drewnik — naczelnik, 148 rue Moliere, Lyon, Stefan Kalisz — skarbnik. Redakcja Sokoła składa najserdeczniejsze życzenia nowopowstałemu gniazdu owocnej pracy na niwie sokolej. Nie wątpimy, że nowe gniazdo w Lyonie stanie się wkrótce ośrodkiem życia sokolego w centralnej Franqji. Ustawy, karty legitymacyjne, pieczęć sokoła oraz wszystko, o co zaceni druhowie proszą w najbliższych dniach zostanie przesłane. Czołem!

Redakcja.

Najbliższe zebrania Sokoła Paryskiego w siedzibie, 7, rue Corneille, odbędą się w soboty dnia 3 i 17 stycznia r. b., o godz. 9-ej wieczorem.

Zebrania zarządu d. 8 i 15 stycznia..

GNIAZDA SOKOLE, KTÓRE DOTYCHCZAS KWESTJONARJUSZA NIE NADESŁAŁY:

Okręg I: Vermelles.
Okręg II: Ostricourt, Lallaing, Monchecurt.
Okręg III: Firminy.
Okręg IV: L'Hôpital, Pont à Mousson, Saint-Avold, Homecourt, Uckange, Joncheville.
Okręg V: Dourges, Henin-Lietard.
Okręg VI: Bruay, Fenain, Fresnes, Hagrange-Etat, Macon-Conde.
Okręg VII: Dotychczas nie nadesłano kwestjonarjusza okręgowego.

Gniazda, które nie nadsyłają Kwestjonarjusza, wstrzymują wydanie « Historji Sokolstwa Polskiego we Francji ».

Ze Związku

PRZYSPOSOBIENIE WOJSKOWE

Przewodnictwo Związku rozesłało następujący komunikat.

DO PRZEWODNICTW DZIELNIC

W celu rozbudzenia w Sokolstwie zamiłowania do strzelectwa, postanowiło Przewodnictwo [illegible] zpocząć wprowadzanie racjonalnej nauki strzelania i dlatego gotowe jest do pr[illegible]pomocy Władz Wojskowym [illegible] pewną ilość gniazd, te[illegible] które posiadają, odpowi[illegible]zch [illegible] u siebie przeprowadzić, w odpowiedni [illegible] strzelecki do takiej nauki.

Władze Wojskowe zobowiązały się dostarczyć gniazdom po jednym karabinie na okres paru miesięcy, które będą użyte do nauki w strzelaniu my zaś dostarczymy przyborów do strzelania w zamkniętym lokalu.

Oczywiście nauka odbywać się winna zimą w lokalu, według specjalnej instrukcji.

Upraszamy o bezwłoczne skomunikowanie się z odnośnymi Okręgami, ewentualnie Gniazdami i podanie nam do 20 grudnia b. r. adresów tych Gniazd, które Przewod. Dzielnicy uważa za odpowiednie, i które dają gwarancję, że przyjęte obowiązki wypełnią. Należy podać 6 —10 gniazd, przyczym Przewodnictwo Związku zastrzega sobie prawo wyboru.

Uwzględniane będą te Gniazda w pierwszym rzędzie, które wypełniły swoje obowiązki względem Związku. Dalsze instrukcje i pouczenia będą wydane, po ustaleniu, komu przyznane zostały przybory, o czem będą zawiadomieni.

Za Przewodnictwo Związku
Sekretarz (—) Maksyś
wz. Prezesa (—) Terech.

P. S. Gniazda, któreby kompetowały w powyższej sprawie, winny przesłać swoje wnioski bezwłocznie drogą służbową do Przewodnictwa swojej Dzielnicy.

Sekretarjat.

ĆWICZENIA GIMNASTYCZNE W SOKOLE PARYSKIM odbywają się we wtorki i piątki od godz. 8 1/2 do 10 wiecz. na sali gimnastycznej w gmachu szkolnym

42, Avenue Duquesne

Metro : François-Xavier lub Pasteur

Ubiory Sokole

Przewodnictwo Związku og[illegible]siło następujące przepisy ubi[illegible]rów Sokolich.

1. Ubiory sokole są trzech r[illegible] dzajów : ćwiczebne, polow[illegible] i uroczyste.

2. Ubiory ćwiczebne druhów stanowią :

a) do ćwiczeń wolnych i przyrządowych : koszulka biała trykotowa bez rękawów z płytkiem wycięciem zaokrąglonem, obszyta przy wycięciach przy szyi i ramionach tasiemką czerwoną szerokości 10 milimetrów; spodnie granatowe długie, trykotowe, ze strzemiączkami, z paskiem czerwonym 35 milimatrów szerokości, przyszytym do spodni wpasie na 5 milimetrów niże górnej krawędzi spodni.

Pantofle brezentowe ciemnego koloru, z miękką podeszwą bez obcasa. W czasie zawodów wolno zamiast pantofli płytkich używać bucików (trzewików sznurowanych z cholewkami wysokości 8-10 cm.).

b) do ćwiczeń lekkoatletycznych : koszulka jak wyżej, spodnie białe płócienne, swobodne, bez zapięcia, ściągnięte gumą lub tasiemką w pasie, niedosięgające kolan na 10 cm., pantofle dowolne.

Ubiory ćwiczebne *a)* i *b)* obowiązują podczas wszelkich występów lub zawodów publicznych; wewnątrz gniazda na lekcjach dopuszczalne są w ubiorach tych odstępstwa stosownie do okoliczności i stosunków miejscowych.

Uczestniczący jednocześnie w ćwiczeniach wolnych, zawodach przyrządowych i lekkoatletycznych, obowiązani są używać ubiory *a)*, występuj[illegible] zaś wyłącz[illegible]ach lekkoatletycznych [illegible]

Człon[illegible] [illegible] zanych [illegible] [illegible]ach koszulki przyszyty znak sokoli w/g wzoru.

Ukazywanie się pomiędzy widzami w ubiorze ćwiczebnym bez płaszcza jest wzbronione.

3. Ubiór polowy druhów stanowią :

a) Czapka rogatywka, typu sokolego, z tegoż koloru sukna co i czamara, ciemny żółty daszek i także podpinka z guzikami białymi gładkiemi, pióro sokole przyszyte na kokardce koloru karmazynowego z obwódką białą przypięte sokolikiem z lewej strony czapki pośrodku lewej kwatery.

b) Czamara kościuszkowska, sukienna, koloru szaro piaskowego (w/g wzoru) takiej długości, że spód jej przypada na wysokości końca palców wolno opuszczonych rąk, z kołnierzem stojąco wykładanym, średniej wysokości. Przód czamary przyozdobiony z każdej strony 6-cioma taśmami podwójnemi, 10-o centymetrowej długości, barwy ciemniejszej niż czamara, z lewej strony w taśmach dziurki do zapinania, a prawej guziki skórzane, podszewka dobrana do koloru czamary.

Z tyłu czamary na każdej stronie po trzy fałdy od pasa w dół, z tych środkowe na przedłużeniu szwów plec[illegible]wych, po nad fałdami środkowemi po jednym guziku. Kieszenie tylne ukryte w fałdach. Rękawy gładkie zakończone mankietami wywiniętemi na zewnątrz i przyszytemi do rękawów. Na dolnym szwie rękawa mankiety są nieco szersze, tak iż tworzą ząb. Na ramionach naramienniki ze sznura 5 do 6 m/m średnicy, podwójnie spleconego, przy rękawach przyszyte a przy kołnierzu zapięte na guzik. Na czamarze pod naramiennikami sznur pleciony grubości do 10 m/m, spadający na piersi oraz na plecy, zakończony z jednej strony pętelką z drugiej baryłką, do spinania. Naramienniki

W SPRAWIE PODRĘCZNIKÓW SZKOLNYCH I PRZYBORÓW DO NAUCZANIA.

Komunikat związku Polskich Nauczycieli i Nauczycielek we Francji.

Wybrana Komisja Podręcznikowa a pracująca nad wyborem podręczników dla szkół naszych we Francji wysłała do Ministerstwa W. R. i O. P. w Warszawie uchwałę swoją do zatwierdzenia.

W ostatnich dniach otrzymaliśmy za przyczynieniem się reprezentata Rządu Polskiego zarządzenie: Spis wybranych podręczników został przyjęty przez Ministerstwo W. R. i O. P. jako obejmujący książki do użytku w szkołach p. p.

Wobec tego, że zapadła ze strony nauczycielstwa uchwała ujednostajnienia podręczników i programu nauczania we wszystkich szkołach p. we Francji, prosimy ze względu na dobro organizacji szkolnictwa i dobro rodziców, aby niepotrzebowano przy zmianie siedziby zakupywać dzieciom inne podręczniki i zeszyty. Prosimy zatem o uprzejme zastosowanie się do powyższego.

Donosimy iż Związek ustala składnicę zatwierdzonych podręczników i przyborów szkolnych i że transporty nadchodzą za pośrednictwem Ministerstwa W. R. i O. P.

Dla poparcia przeprowadzenia ujednolicenia podręczników i uzyskania najodpowiedniejszych przyborów i pomoc szkolnych, poleciło Ministerstwo poszczególnym księgarniom nakładowym ułatwienie sprowadzenia książek [illegible] założenia składnicy i oddania [illegible] za najniższym procentem.

Spis podręczników zatwierdzonych oraz cennik wyślemy każdej szkole [illegible]. Nadmieniamy, że poszczególne dyrekcje kopalniane, które dzieciom podręczniki i t. p. zakupują, są o tych zarządzeniach poinformowane i proszone, aby się z zamówieniem zwracali po porozumieniu się z personelm nauczycielskim. Zainteresowanych Kolegów i Koleżanki oraz Komisje Szkolne prosimy, by się w tej sprawie do swoich dyrekcji zwracali.

Powołując się na nasz okólnik z dnia 15. b. m. donosimy, iż podręczniki oddane będą za cenę nabycia. Wobec możliwego szybkiego wyczerpania się zapasu podręczników, zeszytów i. t. p. uważamy za konieczne nadesłanie spieszncyh zamówień. — Próby kajetów z przyborami wysyła się z prośbą o spieszne nadesłanie zamówień, gdyż wyczerpują się zapasy.

Zarząd:

St. Wujec sekr. — **J. Beil** prezes.

---

i sznur koloru taśm na piersiach.

d) Spodnie sukienne tegoż koloru co czamara, niezbyt szerokie, lecz również nie zbyt wąskie, kroju ułańskiego, założone w cholewy.

d) Koszula wpuszczona w spodnie, z kołnierzem stojącym lub stojąco wykładanym, koloru takiego jak czamara, lub doń zbliżonego.

e) Pas skórzany na 5 cm. szeroki koloru brązowego spięty na zwykłą klamrę.

f) Buty z cholewami kroju polskiego (mogą być także i stylpy) koloru brązowego (narazie można nosić czarne).

Ubiór polowy używa się podczas ćwiczeń terenowych lub wojskowych, wycieczek gniazdowych i wogóle wszelkich wystąpień gniazda o charakterze ćwiczebnym.

Używanie w tych wypadkach stroju uroczystego jest niedozwolone.

(*Dokończenie nastąpi*)

W siwych piorkach, mój Sokole

W siwych piórkach mój Sokole!
Skrzydłem orlim goń
I z ojczystych pól i lasów
Wchłaniaj z kwiatów woń.

Ponad łany wzlec szumiące,
Ponad wody mórz,
Witaj strony swe rodzinne
Pośród jasnych zórz.

Tobie słonko z niebios świeci
Lśnią się krople ros,
W siwych piórkach mój Sokole,
Idzie lepszy los.

E. Jerzy Tulacz.

Ostrzeżenie

Z KONSULATA GENERALNEGO

Konsulat Generalny Polski w Paryżu zwraca szczególną uwagę wychodźców polskich we Francji na ostrzeżenie niniejsze i zaznacza wyraźnie, że zastosowanie się do niego może ich uchronić od smutnych wypadków, jakich ofiarą wielu już padło.

1) Powracającym do Polski się zaleca najusilniej ostrożność przy zawieraniu znajomości. Stwierdzono wielką ilość razy, że na dworcach kolejowych, w konsulatach, w przytułkach, hotelach i kawiarniach, dokonywa się kradzieży i wyłudzania większych sum pieniędzy podstępem. Złoczyńcy przeważnie, niestety, Polacy, i mężczyzni i kobiety, zwracają się do rodaków naszych ofiarowując im pomoc, bądź przy ukrywaniu przewożonych pieniędzy, bądź przy uzyskiwaniu wiz paszportowych, czy nabywaniu biletów kolejowych. Łatwowierni i naiwni, ucieszeni spotkaniem rodaka w obcem mieście, oddają mu z zaufaniem wszystkie krwawą pracą [illegible]czyźnie zarobione grosze, po to [illegible]aby zostać na bruku w większej je[illegible] nędzy, niż gdy przyjechali, i rozpoczynać na nowo swój trud.

Nie brak [illegible]reszta tutaj i zwykłych złodziei, któ[illegible] wprost sięgają do kieszeni źle strzeżonych.

2) Udając się w podróż do Polski, uczynić to należy roztropnie i zaoszczędzić na ten cel odpowiednią ilość pieniędzy, bo jeżeli ich po drodze zabraknie, nikt ich nie dostarczy. *Żaden Konsulat Polski w Niemczech najmniejszej zapomogi wypłacić nie może*, a zatrzymujący się w Niemczech bez właściwej wizy na pobyt — naraża się na więzienie.

Na koszty takiej podróży odłożyć obecnie należy, licząc w to cenę przedłużenia samego paszportu polskiego (84 fr.), wizy belgijskiej (1 fr. fr.) i niemieckiej (50 fr.) oraz cenę biletu kolejowego najmniej ogółem Frs. 500.

Nieprawdą jest, jakoby władze niemieckie konfiskowały przewożone pieniądze. Wymagają one tylko, aby zgłosić się u specjalnego urzędnika na dworcu granicznym i oświadczyć ile pieniędzy się wiezie i to wtedy tylko jeżeli suma przewożona przekracza 500 mk. złotych (ok. 2.500 fr.). —

3) Konsulat Generalny ostrzega również wszystkich poszukujących pracy przed przyjazdem do Paryża, gdzie narazić się mogą tylko na straty; dostać jakiekolwiek zajęcie choćby najgorzej płatne — jest tu bardzo trudno, a ceny żywności i mieszkań są bardzo wysokie. —

KRONIKA

CHOINKA DLA DZIATWY POLSKIEJ SZKÓŁKI IM. A. SZAWKLISA

Przypominamy, że doroczna choinka dla dziatwy polskiej w Paryżu urządzona staraniem komitetu pań opiekujących się szkółką im. ś. p. A. Szwaklisa odbędzie się w niedzielę dn. 11-go b. m. w sali Stowarzyszenia Geografów 184 Boulevard St. Germain, o godz. 2 i pół popoł.

KONCERT RECYTATORSKI KAZIMIERY RYCHTERÓWNEJ

Staraniem Stowarzyszenia Studentów Polskich w Paryżu w sobotę dnia 10-go stycznia r. b. o godz. 8.30 wiecz. w sali Stowarzyszenia Geografów, 184 boulevard St. Germain odbędzie się drugi Koncert recytatorski p. Rychterównej świetnej artystki recytatorki. W programie utwory Norwida, Słowackiego, Mickiewicza, Sienkiewicza, Staffa, Makuszyńskiego, Leśmiana i Tuwima. Bogaty program oraz imię świetnej artystki wróży koncertowi jaknajlepsze powodzenie i będzie okazją usłyszenia p. Rychterówny dla tych, którzy nie słyszeli artystkę na pierwszym koncercie.

Bilety w cenie 5 [illegible] do 15 fr. do nabycia przy wejściu.

WIELKIE PRZEDSTAWIENIE POLSKIE

urządza T. M. S. P. w Paryżu, w sobotę dnia 17-go stycznia 1925 r. w teatrze Malakoff, 56-bis avenue Malakoff. Odegrana będzie tragikomedja w 3 aktach Gabrieli Zapolskiej „Moralność Pani Dulskiej". Po przedstawieniu Zabawa Taneczna do rana. Początek przedstawienia o godz. 8 i pół wiecz. Bilety są do nabycia w redakcji naszego pisma.

Zarząd.

Z BALU SYLWESTROWEGO

Popis sokołów gniazda paryskiego

Doroczny Bal Sylwestrowy Sokoła Paryskiego z udziałem Towarzystwa Miłośników Sceny Polskiej udał się świetnie pod każdym względem. Szczególnym powodzeniem cieszył się występ drużyny ćwiczącej gniazda paryskiego. Część koncertową odpowiednio dostosowaną do wieczoru wypełnili z prawdziwem powodzeniem amatorzy-artyści T. M. Sceny Polskiej. Szczegółowe sprawozdanie umieścimy w następnym numerze.

STOW. STUDENTÓW POLSKICH W PARYŻU

Zarząd Stowarzyszenia Studentów Polskich w Paryżu uprasza młodzież studjującą w Paryżu, aby w jej własnym interesie zapisywała się do Stowarzyszenia. Dyżury odbywają się w Institut des Etudes Slaves, 9, rue Michelet, Paris VI. Skarbnika w poniedziałki od 8-ej do 9-ej wieczorem. Sekretarza w czwartki od 8-ej do 9-ej wieczorem.

St. Karasiewicz
sekretarz.

ZGON EWELINY LANDOWSKIEJ

We wtorek dnia 30-go b. m. zmarła nagle Ewelina Landowska, wdowa po ś. p. Marjanie Landowskim, adwokacie przysięgłym w Warszawie. Zmarła odznaczała się wyjątkowemi zaletami serca i dobrocią, osierociła córkę Wandę Landowsk, znakomitą pianistkę oraz dwóch braci Andrzeja i Pawła Landowskiego. Ś. p. Ewelina Landowska pochowana została w grobach rodzinnych na cmentarzu Pere Lachaise. Stroskanej córce, oraz synom składamy w imieniu całej kolonji polskiej wyrazy najgłębszego współczucia.

PORADNIK DLA WYCHODŹCY!

O czem emigrant zarobkowy we Francji wiedzieć powinien! Opracowany przez p. Stanisława Klimowicza.

Do nabycia w Redakcji Sokoła 7, rue Corneille.

Cena fr. 2 — z wysyłką lub za zaliczką fr. 2,75.

DOBROBYT FRANCUSKI

La Prosperité Française, 30, Pl. de la Madeleine, Paris, 8e

Towarzystwo dla popierania przezorności i oszczędności prosi o wszelkie informacje zwracać się w okręg. Nord i Pas-de-Calais do p. Mecenasa Jachimowicza, inspektora T-wa, pod adresem 58 rue de la Gare Lens (Pas-de-Calais). W departamentach Loire i Saone et Loire informacji udziela inspektor p. Roux pod adresem: route de Charolles, a Brugny - en- Charollais par St. Vincent les Bragny (Saone - et -Loire). W departamentach Tarn, Gard, Aveyron, należy zwracać się do inspektora Boissonade, 27 boulevard Gambetta a Alais (Gard).

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Z KRAJU

⤫ Zagranica zdemaskowała ostatecznie oszczerstwa o „białym terorze" w Polsce. Urzędowy raport p. Roberta Brunnela, wysłannika Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża jest rehabilitacją dla więziennictwa polskiego. Stan zakładów i więźniów p. Brunnel znalazł bardzo dobry i podkreślił wzorową czystość jaka w więzienach panuje.

⤫ Związek młodzieży wiejskiej w Wiśniewie wystawił swym kolegom poległym w walce o niepodległość Polski, własnym kosztem piękny pomnik.

⤫ Z Warszawy donoszą o nowej fazie antypolskiej propagandy sowietów. Ukazało się wiele odezw przeciwko Polsce o wzroście rzekomego białego terroru.

⤫ W ostatnich dniach w Warszawie odkryto szajkę fałszerzy 10-to złotówek. Aresztowano 8 osób.

⤫ Na zażegnanie głodu mieszkaniowego w Krakowie, konsorcjum finansistów zagranicznych udzieliło pożyczkę gminie Kraków w wysokości kilku miljonów dolarów na budowę nowych domów.

⤫ Napady bandyckie na pograniczu trwają w dalszym ciągu. Ostatnio znów donoszą o napadzie na majątek Zabary, gdzie w płomieniach zginęło 30 koni, 50 sztuk bydła oraz całe tegoroczne zbiory. Bandyci uszli bezkarnie za granicę sowiecką.

⤫ Gorąca owacja na cześć Polski odbyła się w Zagrzebiu, gdzie wieczór słowiański poświęcony był narodowi polskiemu, który zachował najbardziej rys słowiański t. j. dążenie do sprawiedliwości i moralności.

⤫ Minister Sokal na konferencji z przemysłowcami i przedstawicielami robotników odbytej w Krakowie wypowiedział jasno, że stać będzie na stano-

wisku konwencji emigracyjnej francusko-polskiej z r. 1919 i uzupełnionej w r. 1911 przyczem stale będzie dążył do popierania wszelkich organizacji robotniczych o charakterze kulturalno-oświatowym.

⁓ Ilustrowany Kurjer Codzienny rozpoczął ankietę o położeniu organizacji w Okręgu Bruay i o dolegliwościach i żalach robotników.

⁓ Przed trybunałem w Turynie stanął 70-cio letni starzec pod zarzutem, że w szybkim tempie ożenił się z trzema kobietami, które następnie porzucił.

⁓ W ostatnich dniach przytrzymany został w Warszawie szpieg o 18 nazwiskach, przy którym znaleziono 18 paszportów. Działał on z ramienia Sowietów na szkodę Polski.

ZE ŚWIATA

⁓ W Rzymie dnia 24-go grudnia o godz. 11-ej rano nastąpiło uroczyste otwarcie, od roku 1899 zamurowanych Wrót w Bazylice Św. Piotra w Rzymie. Ceremonji otwarcia dokonał papież Pius XI. Nieprzeliczone tłumy oczekiwały na tę uroczystą chwilę. Za rok w dniu 24 grudnia 1925 w taksamo uroczysty sposób, Święte Wrota zostaną do przyszłego jubileuszu zamurowane na 25 lat. Młotek i Kielnia ze szczerego złota,. symbol wiedzy Ojca Świętego, są darem kleru całego świata dla obecnego papieża.

⁓ Wykryto na Śląsku nowego przestępcę, który wyrabiał ze skóry ludzkiej najrozmaitsze przedmioty. Ofiarą mordercy Denkego, który uprawiał swój proceder od lat 16 stało się kilkunastu czeladników.

⁓ W Rosji miały miejsce krwawe demonstracje antyreligijne z okazji świąt Bożego Narodzenia, które doprowadziły do krwawych starć z bezbożnymi komunistami.

⁓ W Berlinie aresztowano wielu tajnych radców, którzy uprawiali łapownictwo na szeroką skalę.

⁓ Król belgijski Albert odbędzie wkrótce podróż automobilem przez Saharę.

⁓ W Stanach Zjednoczonych panuje wielka epidemja tyfusu. W Chicago, Nowym Yorku i Philadelphii zanotowano wiele wypadków.

⁓ Z Detroit (Stany Zjednoczone) niejaki John Burton straciwszy posadę postanowił po porozumieniu z żoną sprzedać mające przyjść na świat dziecko czego też dokonał za 58 dolarów.

⁓ Propaganda niemiecka na Kaszubach zatacza coraz szersze kręgi, i chce doprowadzić do ruchu separatystycznego, ażeby później przeciągnąć Kaszubów do Niemiec.

⁓ Faszyzm we Włoszech coraz bardziej traci swych zwolenników. Jest możliwość utworzenia rządu koalicyjnego z Giolitt'im na czele.

⁓ W Petersburgu nastąpiła straszna katastrofa powodzi, wobec wylewu Newy. Woda zalała wiele fabryk, ulic, placów, czyniąc niesłychane szkody.

⁓ W porcie japońskim wydarzyła się straszna katastrofa. Parowiec z 900 skrzyniami dynamitu wyleciał w powietrze. Wszystkie domy w porcie znikły. Mnóstwo ofiar. Wiele okrętów zatonęło.

⁓ Japonję nawiedziło nowe trzęsienie ziemi. Jest obawa dalszych katastrof.

⁓ W podróży z Noworosyjska do Odesy tragiczną śmiercią zginęło 28 uczonych rosyjskich, wskutek zatonięcia statku w czasie wielkiej burzy. Z całej załogi pasażerów uratowano zaledwie 6 osób.

⁓ Według opinji marszałka Focha na podstawie sprawozdania Komisji Kontrolnej zbrojenie Niemiec jest w pełnym toku. Tajna armja uważana jest za bardzo liczną, wobec czego strefa Kolońska nie będzie ewakuowana. Do Niemiec, wkrótce skierowana będzie w tej sprawie specjalna nota.

KSIĘGARNIA SOKOŁA W OIGNIES 42, RUE EMILE ZOLA

Przy reprezentacji Warszawskiego Banku Zjednoczonego posiada już na składzie : portrety bohaterów narodowych, sokoliki, piórka, kokardki amarantowo-białe, dyplomy, nagrody oraz inne przybory dla użytku druhów. W najbliższym czasie posiadać będzie bibliotecżkę sokolą.

Wybór Poezji Słowackiego do nabycia w « Sokole ». Dochód na Dom Polski cena : 1 fr.

Nadeszły portrety : Sobieskiego, Jagiełły, Sowińskiego, Skargi i Paderewskiego. Cena 5 fr. zra potret.

STATUTY POLSKIE, PORTRETY KOLOROWE NARODOWYCH BOHATERÓW NADESZŁY.

Wł. Milkuszyc, *Redaktor Naczelny.* PARIS. — SOC. GÉNÉR. D'IMPR. ET D'ÉDIT., 71, RUE DE RENNES. R. C. Seine 267 479 *Sekretarz Redakcji :* Bolesław Bielski